

Tribuna

David Bueno i Torrens. Professor i investigador de genètica i neurociència i divulgador de la ciència

Ciència en femení

Fa una setmana, l'11 de febrer, va ser el Dia Internacional de les Dones i les Nenes en la Ciència. Segons la secretaria d'Universitats i Recerca, el nombre de dones titulades en ciències ha disminuït 2 punts en els darrers sis anys, i el nombre de matriculades en estudis d'enginyeria no arriba al 20%. A què es deu aquesta bretxa, que repercuteix molt negativament en la tan necessària i imprescindible igualtat de gènere (perquè sense igualtat no hi ha justícia)? Sens dubte hi ha molts factors que hi conflueixen. Segons un reportatge publicat en aquest mateix diari, Núria Balada, presidenta de l'Institut Català de les Dones, remarca que "cal treballar des de l'educació primària per trencar estereotips de gènere". Vull aportar una reflexió en aquest sentit, a partir de dos treballs científics que ho avalen completament.

EN EL PRIMER, QUE ES VA PUBLICAR el 1999 a *Educational Research*, els investigadors van gravar la interacció entre professors i alumnes durant la classe de matemàtiques. Van observar que, de manera subtil i completament inconscient, el

nivell de suport que transmetien els professors cap als alumnes era diferent en funció de si eren nens o nenes, i amb independència que el professor fos un home o una dona. Si feien una pregunta a un alumne i aquest responia correctament, la cara d'aprovació i de satisfacció del mestre era més intensa que si era una alumna. I viceversa quan erraven. Dit d'una altra manera, sense saber-ho i sense voler-ho, feien que els nens adquirissin més seguretat cap a les seves destreses matemàtiques que les nenes, la qual cosa, subtilment i a poc a poc, va alterant els

“Els nens solen sentir-se més confiats en matemàtiques que les nenes

circuits neurals implicats en les sensacions de recompensa. Per això els nens acostumen a sentir-se més confiats en matemàtiques que les nenes. I les matemàtiques es troben en totes les ciències i enginyeries.

AQUESTA CONFIANÇA, que es tradueix en sentiments de satisfacció, és crucial. Ho és tant que, segons un altre estudi publicat el 2018 a *Psychological Science*, es pot predir l'èxit acadèmic dels estudiants en matemàtiques a través de la seva actitud positiva cap a aquesta matèria. És molt més important l'actitud, que neix de la valoració que es fan d'ells mateixos, que el coeficient d'intel·ligència. I aquesta autovaloració es nodreix, al seu torn, de la valoració que en fem els adults, que la reforça positivament o la debilita. Mantenim aquest biaix ja des de l'educació primària, possiblement perquè reproduïm els mateixos models educatius que hem tingut sense ser-ne conscients. És el mateix que succeeix amb molts altres estereotips de gènere, que reproduïm i mantenim sense adonar-nos-en, amb la subtilitat de les nostres mirades.